भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २७५(१) अंतर्गत अनुदान सन २०१४-१५ मार्गदर्शक तत्वांना मंजूरी देणेबाबत

महाराष्ट्र शासन आदिवासी विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांकः केंद्रीय-२०१५/प्र.क्र.३६/का-१९

मंत्रालय, मुंबई ४०००३२ तारीख: ०९/०९/२०१५

वाचा-

- १) आदिवासी विकास विभागाचे पत्र क्र.केंद्रीय २०१४ /प्र.क्र.६२/का-१९ दि.०६/०८/२०१४
- २) जनजाती कार्य मंत्रालय,नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र.F.No.११०१५/१६(१४))/२०१४-SG-॥, दि.३०/१२/२०१४
- ३) आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्र.आसंप्रसं-२०१४/Ethanographic Studies/ का.४ (सं), दि.१९/०३/२०१५

प्रस्तावना -

राज्य शासनाच्या दि. ०६/०८/२०१४ च्या प्रस्तावास अनुसरुन केंद्र शासनाने त्यांच्या भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २७५(१) अंतर्गत अनुदान या योजनेखाली सन २०१४-१५ या आर्थिक वर्षात पुढील योजनांकरीता एकुण ११७०१.३० लक्ष निधी वितरीत केला आहे.

अ.	योजनेचे नाव	मंजूर	निधी
क्र.		(रु. ला	खात)
٩.	अनुसुचीत जमातीच्या लाभार्थ्यांकरीता वॉटरशेड डेव्हलपमेंट योजना राबविणे.	960	00.00
	(Watershed Development)		
٦.	गायमुख ता. तुमसर जि. भंडारा येथे यात्री निवास बांधकाम करणे		90.00
३ .	माँ काली देवस्थान, कचारगड, ता. सालेकसा, जि. गोंदिया विकसित करणे	90	00.00
8.	अनुसुचीत जमातीचे आरध्य दैवत कुवाराभिवसेन मु.भिवगड, ता. पारशिवनी येथे	۶٬	40.00
	यात्री निवास बांधकाम करणे.		
ч.	शासकीय आश्रमशाळेला संरक्षक भिंत बांधणे	940	00.00
ξ.	रस्ते व पुल	900	00.00
0.	Construction of building for Gondawana Museum and Cultural Center, Nagpur	900	00.00
۷.	Research Studies (TRTI) Ethnographic Study of 17 tribes	90	00.00
۶.	Mobile active Library for Ashram schools	:	20.00
90.	Institution Strengthening of TRTI & ITDPs	988	£८.90
99.	Monitoring and Evolution	2:	२९.१७

92	Balance grant for Construction of 4 EMRS sanctioned in 2013-14	9200.00
	Hilly-1. Nandurbar, Tal / Dist. Nandurbar	·
	2. Pimprisadruddin, Tal. Igatpuri, Dist. Nasik	
93.	Construction of 3 New EMRS (2 Hilly area & 1 Plain)	२०००.००
١٠٠٠	1. Shendgaon (Bhatsanagar) Tal. Shahapur, Dist. Thane (Plain)	(.
	2. Ajmer Saundane, Tal. Satana, Dist.Nasik (Hilly area)	
	3. Maveshi(Rajur), Tal.Akole, Dist. Ahmadnagar (Hilly area) -	
98.	Recurring grants for 8 EMRS Rs.42000/student (1920 students)	८०६.४०
		,
94.	Recurring grants for 4 EMRS -(Nasik, kambalgaon, chikhaldara,	७०.५६
'	khairiparsoda) Started In the year 2001-10% additional grant to	, ,
	compensate inflation Rs.42000/student +10% (1680 students)	
٩٤.	Recurring grants for 4 EMRS (Nasik, kambalgaon, chikhaldara,	80.00
19.	khairiparsoda) Started In the year 2001 for procurement of Furniture	0
	essential for kitchen,dining@10.0lakh/EMRS	
90.	setting up Three new Micro Project Agencies in PvTG dominated areas	300.00
	of the State	*
	एकुण	99009.30
	٠٠, ١	110 - 1.0

वितरीत निधीतून महाराष्ट्र राज्यातील अनूसुचित जमातीच्या यादीतील जमातींपैकी एकुण १७ जमांतींबाबत मानवशास्त्र दृष्टीकोनातून अभ्यास करणे या योजनेच्या मार्गदर्शक सूचनांना मंजूरी देण्याचा प्रश्न शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय-

या निर्णयाद्वारे सोबत जोडलेल्या परिशिष्टानुसार खालील योजनांच्या/कामांच्या अंमलबजावणीसाठी मार्गदर्शक सूचना देण्यात येत आहे.

अ.क्र.	योजनेचे नाव	मंजूर निधी
		(रु. लाखात)
٩.	महाराष्ट्र राज्यातील अनूसुचित जमातीच्या यादीतील जमातींपैकी एकुण	900.00
	१७ जमांतींबाबत मानवशास्त्र दृष्टीकोनातून अभ्यास करणे. (Research	
	Studies (TRTI) Ethnographic Study of 17 tribes)	
	एकुण	900.00

सदर मार्गदर्शक सूचनांनुसार वितरीत तरतूदींच्या मर्यादेत योजना राबविण्याबाबत त्वरीत कार्यवाही करण्यात यावी व त्याचे उपयोगिता प्रमाणपत्र आर्थिक व भौतिक अहवालासह शासनास सादर करण्याची दक्षता घ्यावी. तसेच ज्याप्रकरणी प्रशासकीय मान्यता घेण्यांची आवश्यकता असेल ती प्रकरणे स्वतंत्रपणे शासन मान्यतेसाठी सादर करावीत.

३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१५०९१५१६३९०७८६२४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

सहपत्र:-परिशिष्ट-१

(मनोजकुमार महाले)

कार्यासन अधिकारी

प्रत,

- १) मा.मंत्री आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, यांचे खाजगी सचिव ,मंत्रालय,मुंबई
- २) मा.राज्यमंत्री आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३) स्वीय सहायक,मा.प्रधान सचिव,आदिवासी विकास,मंत्रालय,मुंबई
- ४) सार्वजनिक बांधकाम विभाग / नियोजन विभाग / वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ५) आयुक्त,आदिवासी विकास,महाराष्ट्र राज्य,नाशिक
- ६) आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे.
- ७) उपसचिव,आदिवासी विकास,मंत्रालय,मुंबई
- ८) संगणक समन्वयक, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ९) निवड नस्ती (का.१९) आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई

परिशिष्ट-१ भारतीय संविधानाचे अनुच्छेद २७५ (१) अंतर्गत प्रस्तावित योजना सन २०१४-१५

9	योजनेचे नांव	महाराष्ट्र राज्याच्या अनुसूचित जमातीच्या यादीतील १७
		जमातींबाबत मानवशास्त्र दृष्टीकोनातून अभ्यास करणे
		Research Studies (TRTI) Ethnographic Study of 17 tribes)
2	योजनेसाठी येणाऱ्या खर्चाचे	रक्कम रुपये १ कोटी
	सविस्तर अंदाजपत्रक	सोबत अंदाजपत्रक जोडले आहे.
3	अंमलबजावणी अधिकारी	आयुक्त,आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था,महाराष्ट्र
		राज्य,पुणे
8	योजना राबविणारी यंत्रणा	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ,गणेशखिंड,पुणे
ч	नियंत्रक अधिकारी	आयुक्त,आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था,महाराष्ट्र
		राज्य,पुणे
ξ	योजनेचा उद्देश/हेतू	महाराष्ट्र राज्यातील अनुसूचित जमातीपैकी पुढील १७
		जमातींचा अभ्यास करण्यात येणार आहे.
		1.Koli Dhor, 2.Tadvi Bhill, 3.Tokre Koli, 4.Chattri, 5.Dhanka,Tadvi, Tataria,Valvi, 6.Kamar, 7.Kawar,Kanwar,Kaur,Rathia, 8.Naikada,Nayaka,Cholivala, 9.Koli Malhar, 10.Pardhan, 11.Mannewarlu, 12.Koya, 13.Kokna,kokni, 14.koli Mahadev, 15.Mana, 16.Thakur,ka-Thakur,Ma-Thakur, Thakar, ka-Thakar,Ma-Thakar, 17.Gond Gowari या अभ्यासाची उद्दीष्टये पुढीलप्रमाणे उरविण्यात आलेली आहेत. 9. आदिवासींची मूलभूत ओळख आणि इतिहास यांचा अभ्यास करणे,

		२. जास्त लोकसंख्या असलेल्या आदिवासी क्षेत्रात प्रत्यक्ष भेटी
		देणे.
		३. त्यांची शारीरिक वैशिष्ठये,भाषा साहित्य यांचा अभ्यास
		करणे,
		४. त्यांच्या सामाजिक आणि आर्थिक जीवनाच्या विविध पैलूंचा
		अभ्यास करणे,
		५. पर्यावरण,स्वच्छता,आरोग्य,रोग आणि त्यावरील
		उपचारपध्दती याबाबतच्या जीवनपध्दती आणि सवयी
		जाणून घेणे,
		६. जीवनातील महत्वाचे प्रसंगी म्हणजे जन्म,लग्न,मृत्यू
		इ.बाबतचा त्यांचा दृष्टीकोन आणि पध्दती समजून घेणे,
		७. त्यांच्या धर्माबाबतच्या संकल्पना, रितीरिवाज,
		देवदेवता,श्रध्दा आणि चालीरिती यांचा अभ्यास,
		८. आंतर सामुदायिक संबंध समजून घेणे,
		९. समुदायातील नातेसंबंधांच्या विविध पैलूंचा अभ्यास करणे,
		१०. सामाजिक नियंत्रण,प्रतिष्ठा आणि नेतृत्व संरचना
		अभ्यासणे,
		११. यामध्ये होत असलेल्या सामाजिक,सांस्कृतिक बदलांचा
		अभ्यास करणे,
		१२. त्यांच्यामध्ये सामाजिक,आर्थिक आणि शैक्षणिक
		विकासामुळे झालेले बदल अभ्यासणे.
(9	योजना राबविण्याची कार्यपध्दती	१. सदर योजना सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ अंतर्गत
		मानवशास्त्र विभागाकडून राबविण्यात येईल.
		२. सदर योजनेचा कालावधी दोन वर्षाचा राहील.
		३. सदर योजनेमध्ये करावयाच्या जमातींचा अभ्यास हा
		प्रत्यक्ष पाहणी अहवालाद्वारे करण्यात येईल.
		४. मंजूर निधीचे वितरण चार टप्प्यामध्ये दर सहा महिन्यांनी
		कामाच्या प्रगतीनुसार केले जाईल.
	<u> </u>	। पृष्ट ६ पै की ५

		५. योजनेच्या अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने साधनसामुग्रीची
		खरेदी सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ,गणेशखिंड,पुणे
		यांच्या मार्फत करण्यात येईल व कार्यपुर्तीनंतर सदर
		साधनसामुग्री आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण
		संस्था,महाराष्ट्र राज्य, पुणे या कार्यालयात जमा
		करण्यात येईल.
۷	निवडीची कार्यपध्दती	सदर योजनेअंतर्गत अभ्यासासाठी निवड करावयाच्या १७
		जमातींची निवड मा.आयुक्त आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण
		संस्था,पुणे हे करतील.
9	योजनेच्या अटी व शर्ती	सदर प्रस्तावास शासनाकडून प्रशासकीय मान्यता व आर्थिक
		तरतूद उपलब्ध झाल्यानंतर त्याबाबतचा सामंजस्य करार
		सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ व आयुक्त आदिवासी संशोधन
		व प्रशिक्षण संस्था,पुणे यांच्यामध्ये सामंजस्य करार करण्यात
		यावा.
90	योजनेचे संनियंत्रण व	आयुक्त आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था,पुणे यांचे
	मूल्यमापन, पर्यवेक्षण	संनियंत्रणाखाली योजनेचे मूल्यमापन व पर्यवेक्षण केले जाईल.